Η οἰκογένεια στὶς ΗΠΑ

παρουσιάζει τρεῖς "ποικιλίες,,

Ἀπὸ "γυαλὶ"-ἀπὸ "λάστιχο"-ἀπὸ "ἀτσάλι"

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, ἡ τυπικὴ ἀμερικανικὴ οἰκογένεια ἀπαρτιζόταν ἀπὸ τὸν πατέρα (ποὺ ἐργαζόταν), τὴ μητέρα (ποὺ εἶχε ἀναλάβει τὴ φροντίδα τοῦ σπιτιοῦ) καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ παιδιὰ (ποὺ πήγαιναν σχολεῖο). Σήμερα, τὸ σχῆμα αὐτὸ δὲν ἰσχύει πιά. Ἡ ἀμερικανικὴ οἰκογένεια, διασπάστηκε καὶ πῆρε ποικίλες μορφὲς, ὅπως ἀκριβῶς ὡρισμένοι πρωτόγονοι ὀργανισμοὶ ποὺ ἐξελίχτηκαν σὲ διαφορετικὰ εἴδη. Μερικὲς ἀπὸ τὶς βασικότερες ποικιλίες τῆς σημερινῆς οἰκογένειας εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

— Ἐννέα ἑκατομμύρια οἰκογένειες (μία στὶς ἕξι), δὲν ἀπαρτίζονται πιὰ ἀπὸ σύζυγο καὶ γυναίκα. Πάνω ἀπὸ τὸ 50% αὐτῶν τῶν οἰκογενειῶν ἀπαρτίζονται ἀπὸ διαζευγμένες, ἐν διαστάσει ἢ χῆρες γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους καὶ ἀπὸ ἀνύπανδρες μητέρες καὶ τὰ παιδιά τους. Ἐπειδὴ αὐτὲς οἱ οἰκογένειες τοῦ ἑνὸς γονέα, ὅπως ἀποκαλοῦνται δὲν ἔχουν πολὺ χρόνο στὴ διάθεσή τους γιὰ νὰ παραχαϊδέψουν τὰ παιδιά τους, ἂν καὶ ὑπάρχει σεβνὸς οἰκογενειακὸς δεσμός, τὰ παιδιὰ αὐτὰ εἶναι, ἀπὸ ἀνάγκη, πιὸ ἀνεξάρτητα καὶ ὥριμα.

— Σχεδὸν τὸ 50% ὅλων τῶν ἀμερικανικῶν οἰκογενειῶν δὲν ἔχουν παιδιὰ κάτω τῶν 18 χρονῶν. Ὡρισμένα νεαρὰ ζευγάρια δὲν ἔχουν ἀποκτήσει ἀκόμα οἰκογένεια. Τὰ παιδιὰ τῶν μεσήλικων ἢ ἡλικιωμένων ζευγαριῶν ἔχουν ἐγκαταλείψει τὴν πατρικὴ ἑστία, γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὸ δικό τους δρόμο. Καὶ λίγα συγκριτικὰ ζευγάρια δὲν ἀπέκτησαν καθόλου παιδιά, εἴτε ἐπειδὴ τὸ θέλησαν, εἴτε γιὰ λόγους στειρότητας. Τὰ ζευγάρια ποὺ δὲν ἔχουν παιδιὰ κάτω τῶν 18 χρονῶν, ζοῦν μιὰ ἁρμονικότερη συζυγικὴ ζωή, μὲ μεγαλύτερες ἀπολαύσεις καὶ ἀνέσεις, ἀπὸ τὰ ζευγάρια ποὺ ἔχουν μικρὰ παιδιά.

— Μόνο στὸ ἕνα τρίτο τῶν οἰκογενειῶν ποὺ ἀπαρτίζονται καὶ ἀπὸ τοὺς δύο συζύγους ἐργάζεται μόνο ὁ ἄνδρας. Ἀκόμα καὶ οἱ οἰκογένειες ποὺ ἔχουν παιδιὰ τῆς προσχολικῆς ἡλικίας, τέσσερις ἀπὸ τὶς δέκα γυναῖκες ἐργάζονται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, ἐνῶ τὸ ποσοστὸ ἀνέρχεται στὸ 50%, ὅταν τὰ παιδιὰ ἀρχίζουν νὰ πηγαίνουν σχολεῖο. Ἡ νέα αὐτὴ κατάσταση ἔχει μεταβάλει πολλὲς ἀπὸ τὶς καθιερωμένες ἰδέες γύρω ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ ζωή, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἰδέας ποὺ σχηματίζουν τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ γιὰ τὴ μητρότητα καὶ τὴν πατρότητα, γιὰ τὸν ἀνδρισμὸ καὶ τὴν θηλυκότητα.

— Στὸν ἕνα γάμο στοὺς τέσσερεις, ὁ ἄνδρας ἢ ἡ γυναίκα ἔχουν ἤδη ἕνα διαζύγιο στὸ ἐνεργητικό τους. Ἔτσι σὲ πολλὰ ἑκατομμύρια οἰκογένειες ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο συζύγους ἢ καὶ οἱ δύο ἀκόμα, κουβαλᾶν μαζί τους τὰ ὑπολείμματα τῆς προηγούμενης συζυγικῆς ζωῆς τους — συνήθειες, φιλίες, παιδιά, οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις καὶ ἴσως σύνεση. Σὲ πολλὲς ἀπὸ αὐτὲς τὶς οἰκογένειες κατὰ συνέπεια, ὁ ἄνδρας ἢ ἡ γυναίκα εἶναι ἀναπόφευκτα πατριὸς ἢ μητριὰ τῶν παιδιῶν τοῦ ἄλλου — πράγμα ποὺ δημιουργεῖ ἕνα νέο εἶδος οἰκογενειακῆς σχέσης.

— Σχεδὸν ἕνα ἑκατομμύριο ζευγάρια συζοῦν, χωρὶς νὰ ἔχουν παντρευτεῖ. Τὰ περισσότερα δὲν ἔχουν ἀποκτήσει παιδιά, ἀλλὰ τὸ ἕνα ζευγάρι στὰ πέντε, ζεῖ μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ ὄλλου συντρόφου ἢ καὶ τῶν δύο, ποὺ ἔχουν ἀποκτήσει ἀπὸ προηγούμενο γάμο τους. Ὅσοι ἔχουν δημιουργήσει μιὰ τέτοια σχέση, νοιώθουν λιγότερη ἀσφάλεια ἀπ' ὅ,τι τὰ παντρεμένα ζευγάρια.

Σύμφωνα μὲ μιὰ σφυγμομέτρηση τῆς κοινῆς γνώμης τοῦ 1977, σχεδὸν τὰ 50% τῶν ἐνηλίκων Ἀμερικανῶν ἐξακολουθοῦν νὰ θεωροῦν μιὰ τέτοια σχέση «ἀνήθικη».

— Τέλος, τὸ ἕνα πέμπτο τῶν ὁμοφυλόφιλων καὶ μιὰ μεγάλη μερίδα ἀπὸ λεσβίες συζοῦν μὲ τὸν σύντροφό τους. Ὡρισμένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ζευγάρια, λένε ὅτι εἶναι παντρεμένα. Οἱ «γάμοι» μεταξὺ ὁμοφυλοφίλων στηρίζονται στὴν ἀγάπη καὶ στὸ πάθος ἀλλὰ ἐλάχιστοι διαρκοῦν γιὰ ὅλη τὴ ζωή.

Διαβάζοντας κανεὶς γιὰ τὶς νέες μορφὲς τῆς οἰκογένειας, θὰ μποροῦσε νὰ πιστέψει ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν πιστεύουν πιὰ στὸν γάμο. Καὶ ὅμως, αὐτὸ δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν πραγματικότητα. Βέβαια, πολλοὶ νέοι συζοῦν, ἀλλὰ ἡ κατάσταση αὐτὴ εἶναι ἕνα μεταβατικὸ στάδιο στὴ ζωή τους. Μετὰ ἀπὸ ἕνα χρονικὸ διάστημα ἢ παντρεύονται τοὺς συντρόφους τους, ἢ διαλύουν τὸ δεσμό τους — καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς τελευταίους παντρεύονται μὲ κάποιον ἄλλο. Ὁ κοινωνιολόγος Βίκτωρ Κριστόφερσον τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἀριζόνας, ἔκανε μιὰ ἔρευνα μεταξὺ τῶν φοιτητῶν 14 ἀμερικανικῶν πανεπιστημίων. Τὸ ἕνα τέταρτο ἀπὸ τοὺς φοιτητὲς, εἴτε συζοῦσε, εἴτε γιὰ ἕνα διάστημα εἶχε συζήσει μὲ κάποιον ἀπὸ τὸ ἀντίθετο φύλο. Τὸ 96% αὐτῶν τῶν φοιτητῶν, ὅμως, δήλωσαν ὅτι ἔχουν τὴν πρόθεση νὰ παντρευτοῦν στὸ μέλλον καὶ ἀντιμετώπιζαν τὸ γάμο ἀκριβῶς ὅπως καὶ οἱ συμφοιτητὲς τους, ποὺ δὲν εἶχαν συζήσει ποτέ. Ὅλοι ὑποστήριξαν ὅτι τὸ νὰ συζεῖ κανεὶς δὲν σημαίνει ὅτι βρῆκε ἕνα ὁποκατάστατο τοῦ γάμου. Ἁπλῶς, εἶναι ἕνα στάδιο στὴ διαδικασία τοῦ φλέρτ.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς λόγους ποὺ πολλοὶ πιστεύουν ὅτι οἱ νέοι θεωροῦν τὸν γάμο σὰν ἕνα ξεπερασμένο θεσμὸ καὶ τὸν ἀπορρίπτουν, βρίσκεται στὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων ἡλικίας 29 χρονῶν ποὺ δὲν ἔχουν παντρευτεῖ ἀκόμα, σημείωσε μιὰ θεαματικὴ αὔξηση τὰ τελευταῖα χρόνια. Οἱ νέοι αὐτοί, ἀναμφίβολα θὰ παντρευτοῦν ὅταν διανύουν τὴν δεκαετία τῶν 30, γιατὶ σὲ ἡλικία 39 χρονῶν ἐλάχιστοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ παραμένουν ἀνύπανδροι.

Ἑπομένως, οἱ νέοι δὲν ἀπορρίπτουν τὸ θεσμὸ τοῦ γάμου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἀναβάλλουν τὴν ἀπόφασή τους νὰ παντρευτοῦν. Ἕνας ἀπὸ τοὺς βασικοὺς λόγους αὐτῆς τῆς ἀναβολῆς πηγάζει ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη τῶν ἠθῶν. Ἐφ' ὅσον τὸ προγαμιαῖο σὲξ εἶναι εὐρύτατα ἀποδεκτὸ κοινωνικά, δὲν ὑπάρχει πιὰ ἡ σεξουαλικὴ πίεση, ποὺ ἄλλοτε ἦταν ἕνα κίνητρο γιὰ τοὺς νέουν νὰ παντρεύονται ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ γρήγορα. Ἀλλά, καὶ οἱ γυναῖκες ἀναβάλλουν τὴν ἀπόφασή τους νὰ παντρευτοῦν. Θέλουν πρῶτα νὰ ξεκινήσουν τὴν ἐπαγγελματική τους καρριέρα, ποὺ σήμερα προέχει τοῦ γάμου.

Ἴσως, ἡ μεγαλύτερη μεταβολὴ ποὺ ἔχει ὑποστεῖ ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου εἶναι ἡ εὐκολία τῆς διαλύσεώς τους. Πρὶν ἕνα αἰώνα, ἡ ἀναλογία ἦταν μόλις ἕνα διαζύγιο σὲ κάθε 32 γάμους. Κρίνοντας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς, οἱ ἀπαισιόδοξοι πιστεύουν ὅτι τὸ διαζύγιο ὑπονομεύει τὸν θεσμὸ τοῦ γάμου. Ἀλλά, τὸ διαζύγιο δὲν σημαίνει καὶ τὸν τερματισμὸ τοῦ ἔγγαμου βίου, γιατὶ τὰ ἴδια τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα ξαναπαντρεύονται στὴν μεγαλύτερη πλειοψηφία τους: ἀπὸ τοὺς πέντε οἱ τέσσερεις διαζευγμένοι ἀποφασίζουν νὰ δοκιμάσουν καὶ πάλι τὴν ἐμπειρία τοῦ γάμου.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ διαζύγιο δὲν ὑπονομεύει τὸν θεσμὸ τοῦ γάμου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο τμῆμα τῆς σύγχρονης πραγματικότητας γύρω ἀπὸ τὸ γάμο. Τὸ διαζύγιο δὲν τερματίζει τὸν ἔγγαμο βίο, ἀλλὰ τὸν διακόπτει γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα. Ὁ γάμος ἔχει γίνει πράγματι εὔθραυστος καὶ κατ' ἐπέκταση καὶ ἡ οἰκογένεια πῆρε δυὸ φορετικὲς μορφὲς. Ἀλλά, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυριστεῖ ὅτι ὁ γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια πεθαίνουν.

Ἡ ἴδια ἡ σημερινὴ πραγματικότητα ἀποδεικνύει ὅτι, στὴν μεταβαλλόμενη κοινωνία μας, καὶ ὁ γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια ἀγωνίζονται νὰ προσαρμοστοῦν κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ συμβαδίζουν μὲ τὶς νέες συνθῆκες ποὺ ἐπικρατοῦν στὴν κοινωνία.

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Λάμπη Λούκου: Διηγοῦνται οἱ κοκκινολαίμηδες

Παρουσίαση ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΚΑΡΤΣΗ

Ὑπάρχουν πολλὰ βιβλία, ποὺ σοῦ δίνουν μιὰ ἀναπαυτικὴ αἴσθηση τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀνθρώπων. Βιβλία ποὺ σέ ξεκουράζουν μὲ τὸν τρόπο ποὺ γράφονται. Ἡ γλώσσα τους κι ὁ μύθος τους δὲ σὲ ἐνοχλοῦν, δὲ σέ βάζουν νὰ ζήσεις ἔντονα ἢ ἀλλιώτικα, ἀλλὰ κυλᾶνε μ' ἕνα τρόπο καθημερινό, πολὺ κοντινό —καὶ οὐδέτερο.

Φυσικὰ δὲ γινεται βιβλίο καλὸ χωρὶς καλὴ γλώσσα. Κι ὅταν πρόκειται γιὰ διήγημα, ἡ δόμηση τοῦ μύθου πρέπει ν' ἀναπτύσσεὶ τὴ γλώσσα σὲ πλήρεις, πρωτότυπες, ἂν γίνεται, καὶ ἀκέραιες μορφὲς ποὺ μεταμορφώνουν σέ ἀφήγηση ἢ γενικὰ πεζὴ γλώσσα τὴν καθημερινότητα, ἔστω. Ὅμως τὰ πιὸ πολλὰ βιβλία συμβαίνει νὰ εἶναι οἱ φορεῖς, πρὸς ταὺς ἄλλους, τῆς ἰδιαίτερης ζωῆς (καὶ μετοχῆς στὴν κοινωνικὴ ζωή) τοῦ συγγραφέα τους. Εἶναι κάτι σὰν ἕνα πνευματικὸ ἢ ψυχικὸ ἡμερολόγιο, ποὺ ἐκφράζεται μὲ τὴν τάδε μορφή.

Τὰ βιβλία τοῦ Λάμπη Λούκου εἶναι ἡμερολόγια μιᾶς προσωπικῆς βίωσης τη, ἀνθρωπιάς, δηλώσεις συμμετοχῆς (χωρὶς μεγάλες παραλλαγὲς ὕφους) σὲ μιὰ πραγματικότητα κάποτε σχηματοποιημένη σὲ κατασκευασμένες μορφὲς ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὶς ἀφορμὲς μιᾶς γενικῆς ἢ καὶ ἀόριστης ἐνημέρωσης στὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα τοῦ ἀνθρώπου! Εἶναι ὅμως πραγματικὲς ἀποδείξεις συμμετοχῆς, ποὺ δηλώνουν μιὰ ζωὴ πνευματική, μιὰ ἀπασχόληση οὐσιαστικὴ μὲ τὸν ἄνθρωπο, στὶς ἀξιόλογες στιγμές του.

Ἔτσι ὁ Λοῦκος ἀσχολήθηκε, ἔγραψε γιὰ σπουδαῖα βιώματα, (γ.π. Ἥλιος στὴ νύχτα), γιὰ τὸ μόχθο τοῦ ἀνθρώπου (πέρα κι ἀπ' τὴν κόλαση), γιὰ σημαντικὰ πρόσωπα (Α. Σβάϊτσερ), δηλώνοντας τὸ παρὸν στὴν ἐποχή του. Ἡ γλώσσα του δὲν ἐπιδιώκει ἐπιτεύξεις σημαντικές, δουλεύεται μόνο ὥστε νὰ εἶναι κάπως λογοτεχνική καὶ νὰ ἐπαρκεῖ σ' ὅ,τι τάζει μπροστά του σὰ στόχο. Νομίζω πὼς δὲν σκέφτηκε οὔτε θέλησε ποτέ τίποτα πιὸ πολύ.

Ἄρα διαβάζουμε τὰ βιβλία του σὰν ἐνδείξεις ἢ ἔστω ἀποδείξεις προσωπικῆς ζωῆς —ὄχι σὰν ἔργα τέχνης.

Στὸ νέο του βιβλίο «Διηγοῦνται οἱ κοκκινολαίμηδες» δίνει ἑφτὰ διηγήματα δεμένα χαλαρὰ ἢ πιὸ γερὰ μὲ τὴν ἰδέα τοῦ ταχυδρόμου (ὁ Λοῦκος εἶναι ταχυδρομικός) καὶ κινοῦνται σέ διάφορους χώρους ἀπ' τὸ χωριὸ μέχρι τὴν Ἀθήνα τοῦ Πολυτεχνείου. Νομίζω πὼς αὐτὰ τὰ διηγήματα, μ' ὅλη τους τὴν ἑνότητα, εἶναι ἄνισα. Παίρνοντάς τα μὲ τὴ σειρά, μπορῶ νὰ σημειώσω: «Τὸ ὄνειρο τῆς Ἠλέκτρας» δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ καλὰ κι ἂς τὸ διαποτίζει μιὰ πρόθεση ἀνθρωπιᾶς (ποὺ πάντως ἀφήνει τελικὰ μιὰ τέτοια αἴσθηση πίσω ἀπ' τὸ κατασκευασμένο κάπως διήγημα). «Πῦρ—Γυνή —Θάλασσα καί... Μερμύγκια»: πρωτότυπο στὴ σύλληψη μιᾶς ἀκραίας φυσικῆς πραγματικότητας, καλύτερο ἀπ' τὸ πρῶτο, τραβηγμένο ὅμως, ἂς τὸ ποῦμε συμβολιστικό.

«Ἡ Γλυκότρουπα» εἶναι ἴσως τὸ πιὸ καλὸ τῆς συλλογῆς. Γενικά, ὁ Λοῦκος δουλεύει πιὸ καλὰ ὅπου ἀφήνει τὰ βιώματα τοῦ χωριάτικου χώρου νὰ λειτουργήσουν καὶ νὰ ἐπιβάλουν ἀκόμη καὶ τὴ μορφή, ὅπως γίνεται στὸ ἑπόμενο διήγημα, καλὰ βαλμένο στὴ θέση του, «Ο Τηλεγραφητὴς τὰ λύνει». Νομίζω πὼς αὐτὰ θὰ 'πρεπε νὰ μᾶς δίνει ὁ Λοῦκος, τέτοια γραφή. Ὁ «Τρελλὸς ἅγιος» (γιατὶ ἡ τόσο σαφὴς ἀναφορὰ στὸν Παπαδιαμάντη ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καμιὰ σχέση;) εἶναι τὸ πρωτότυπο διήγημα τῆς συλλογῆς ποὺ μπόρεσε σ' ἕνα μεγάλο βαθμὸ (ὄχι μὲ πληρότητα) ν' ἀφομοιώσει στὴν πρωτοτυπία του τὴν ἀφορμὴ τοῦ μύθου ὅμως θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ δουλευτεῖ μ' ἄλλη δομή. Ἡ «Ἀμαρτία π' ἀγιάζει» καὶ «Ὁ Αὐγερινός» ἔχουν πολλὴ ἀνθρωπιά, ἀλλὰ (νομίζω) εἶναι πιὸ κάτω ἀπὸ τ' ἄλλα διηγήματα.

Ἡ συλλογὴ σὰ σύνολο ἀφήνει μιὰ αἴσθηση ζωῆς ἀξιόλογης. Οἱ κάποιοι ὑπαινιγμοὶ (ὄχι πάντα καλοβαλμένοι) δείχνουν τὶς μελέτες καὶ τὶς κρυφὲς προθέσεις τοῦ συγγραφέα ν' ἀναφερθεῖ σὲ ἕνα κύκλο ποικίλων βιωμάτων. Ἡ ἀνθρωπιὰ τοῦ ὕφους (προπαντὸς στὸν «Τηλεγραφητή») δείχνει τὸν ἄνθρωπο κάτω ἀπ' τὸ λογοτέχνη (κάτι ποὺ πρέπει νὰ λογαριαστεῖ) καὶ ἡ προσπάθεια (ὄχι πάντα καρποφόρα) γι' ἁπλὴ γλώσσα, κάνει ἀναπαυτικὸ τὸ διάβασμα: Διαβάζεται λοιπὸν τὸ βιβλίο ἄνετα.

Φυσικά, μὲ τὰ παραπάνω δὲν κατατάσσω τὸ βιβλίο κριτικά, στὴν οὐσία δὲν τὸ κρίνω. Λέω μόνο πὼς εἶναι γραμμένο. Καὶ πρέπει βέβαια νὰ θυμόμαστε πὼς γράφτηκε κι ἐκδόθηκε γιὰ νὰ διαβαστεῖ. Στὴν Πάτρα μας μάλιστα τῶν πολλῶν καταστημάτων αὐτὸ ἰσχύει πιὸ πολὺ ἀπ' ὅ,τι ἀλλοῦ. Γιὰ ἕνα μεγάλο κύκλο ἀνθρώπων τὸ βιβλίο τοῦ Λούκου, θὰ εἶναι πολὺ εὐχάριστη ἀπασχόληση.

Ἔτσι λοιπὸν ἂς διαβάσουμε, αὐτὰ τὰ διηγήματα, ποὺ ἐπιτέλους συνεχίζουν μιὰ πνευματικὴ προσπάθεια πολλῶν χρόνων. (Ὁ ζωγράφος Σπύρος Σώκαρης ἔφτιαξε ὁμορφα τό, παράδοξο κάπως, σχέδιο — τίτλο στὸ ἐξώφυλλο).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΚΑΡΤΣΗΣ

ΕΛΙΤ
ΣΗΜΕΡΟΝ 6.30—12.15
Φεστιβὰλ γέλιου μέχρι δακρύων!
ΑΣΤΕΡΙΞ
ΚΑΙ
ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ
ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΧΟΝΔΡΟΣ-ΛΙΓΝΟΣ

STRONGER
ΡΑΦΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΓΚΟΙ, ΤΑΜΕΙΑ, ΓΟΝΔΟΛΕΣ, ΒΙΤΡΙΝΕΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΓΕΝΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
Γ. ΑΒΡΑΝΤΙΝΗΣ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 56 (ΠΛΗΣΙΟΝ ΠΛΑΓΕΙΑΣ ΟΛΓΑΣ), ΤΗΛΕΦ.: 220-269, ΠΑΤΡΑΙ

ΙΝΤΕΑΛ
ΣΗΜΕΡΟΝ 6.30—12.30
Ἀνάμεσα σὲ δύο δικτατορίες ἡ βία, ὁ ἔρωτας, ἡ συγκίνηση, ἡ τρυφερότητα καὶ τὸ πάθος συγκρούονται θανάσιμα!
Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 ἠθοποιὸς τῆς Εὐρώπης
ΡΟΜΥ ΣΝΑΙΝΤΕΡ
στὴν ὡραιότερη δημιουργία της
ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΤΗΣ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Ρομπὸτ στὰ ἐργοστάσια

εἶναι γιὰ τὴν ὥρα εὐπρόσδεκτα

Προβλέπεται ὅμως ὅτι θὰ δημιουργήσουν προβλήματα

ΤΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ 6.000 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

Στὴν Ἰαπωνία, ἐπιστήμονες δημιούργησαν ἕνα ρομπὸτ ἱκανὸ νὰ συναρμολογήσει μόνο του μιὰ ἠλεκτρικὴ σκούπα. Δηλαδή, νὰ διαλέξει καὶ νὰ πιάσει τὰ ἐξαρτήματα, νὰ τὰ τοποθετήσει σωστά, νὰ τὰ συνδέσει καὶ νὰ παραδώσει τὴ σκούπα, ἕτοιμη νὰ χρησιμοποιηθεῖ. Ἡ ἐπινόηση αὐτὴ ἔγινε στὰ ἐργαστήρια ἠλεκτρονικῆς βιομηχανίας. Θεωρεῖται δὲ «μέγα ἅλμα» στὴν τεχνολογία τῶν βιομηχανικῶν ρομπότ.

Σὲ δυὸ—τρία χρόνια, ὁλοένα περισσότερα ρομπὸτ θὰ κάμουν τὴν ἐμφάνισή τους στὰ ἐργοστάσια διὰ νὰ ἐκτελοῦν ἔργα συναρμολογήσεως. Ἡ πρόβλεψη εἶναι, ὅτι στὰ ἔργα οὐτά, τὰ ρομπὸτ θὰ μπορέσουν τελικὰ νὰ ἀντικαταστήσουν ἐξαιρετικὰ εἰδικευμένους ἐργάτες. Πολλοὶ βιομήχανοι πιστεύουν κιόλας, ὅτι τὰ ρομπὸτ εἶναι ἡ ἀπάντηση στὴν αὔξηση τοῦ κόστους τῆς ἐργασίας. Πολλὲς βιομηχανίες, ποὺ ἀμφέβαλαν παλαιότερα γιὰ τὸ «σίγουρο» καὶ γιὰ τὸ οἰκονομικὸ νόημα τῶν ρομπότ, ἐξετάζουν τώρα σοβαρὰ τὶς δυνατότητες νὰ τὰ ἀπασχολήσουν ὁλοένα καὶ εὐρύτερα, στὰ ἐργοστάσια.

Ἀκριβὴ στοιχεῖα γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν ρομπὸτ ποὺ χρησιμοποιοῦνται τώρα στὴ βιομηχανία δὲν ὑπάρχουν. Μιὰ ἔρευνα εἰδικοῦ ἀμερικανικοῦ γραφείου, ποὺ ἔγινε πρὶν τρία χρόνια, ὑπολόγιζε ὅτι φθάνουν τὶς 6.000 σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ ὅτι πληθύνονται μὲ ἐτήσιο ρυθμὸ 50%. Τὸ Ἴνστιτοῦτο Τεχνολογίας καὶ Αὐτοματισμοῦ τῆς Παραγωγῆς στὴ Δυτικὴ Γερμανία ὑπολογίζει, ὅτι μόνο στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη ὑπάρχουν τὴ στιγμὴ αὐτὴ 3.000 βιομηχανικὰ ρομπότ.

Τὰ ρομπὸτ εἶναι πιὰ συχνὸ θέαμα, σχεδὸν σ' ὅλα τὰ μεγάλα ἐργοστάσια αὐτοκινήτων, ὅπου χρησιμοποιοῦνται, κατὰ κύριο λόγο, γιὰ συγκολλήσεις καὶ θερμηλασίες. Μέ 60 μονάδες, ἡ ΦΙΑΤ ἔχει τὴ μεγαλύτερη ἐγκατάσταση ρομπὸτ στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη.

ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΙ ΤΕΧΝΙΤΕΣ

Τὰ ρομπὸτ ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὴ βιομηχανία, δὲν μοιάζουν βέβαια μὲ κεῖνα ποὺ περιγράφουν τὰ μυθιστορήματα ἐπιστημονικῆς φαντασίας — ὅπως τοῦ Τσέχου συγγραφέα Κάρελ Τσάπεκ, στὸν ὁποῖο ὀφείλουμε καὶ τὴν ὀνομασία τους. Κατὰ βάση, εἶναι κινητοὶ βραχίονες ὁπλισμένοι μὲ ἁρπάγες ἢ ἄλλα ἐργαλεῖα. Μικροὶ κομπιοῦτερς, τοὺς δίνουν τὴ «νοημοσύνη» ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ ἀκολουθοῦν ὁδηγίες. Εἶναι προγραμματισμένα γιὰ νὰ ἐκτελοῦν σειρὰ κινήσεων, συνήθως μέχρι 500 «βήματα» μὲ ἀρκετὴ εὐελιξία.

Ὁ Τζόζεφ Ἐγκελμπεργκερ, πρόεδρος τῆς Οὐνιματιόν, μιᾶς ἀπὸ τὶς κυριότερες κατασκευάστριες βιομηχανικῶν ρομπότ, ἐξηγεῖ: «Τὸ ρομπὸτ διδάσκεται μιὰ ἐργασία, ὅταν τὸ πάρει κανεὶς κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τοῦ δείξει τὶς ἀπαιτούμενες κινήσεις. Ἡ μνήμη του, καταγράφει τὴν κάθε λεπτομέρεια. Ὅταν ἀλλάξει τὸ προϊόν ἢ ἡ ἀπαιτούμενη ἐργασία, δὲν χρειάζεται νὰ ἀλλάξει στὸ ρομπὸτ, ὄλλο ἀπὸ τὸ πρόγραμμα καὶ τὸ ἐργαλεῖο».

Στὰ ἐργοστάσια τῆς ΦΙΑΤ στὸ Τουρίνο, ὁ ὑπεύθυνος τοῦ τμήματος ρομπότ, Κάρλο Μπεζοῦσσο, διηγεῖται: «Εἴχαμε δυσκολευθεῖ στὸν προγραμματισμὸ τοῦ ρομπότ γιὰ βαφὲς μὲ ψεκασμό. Οἱ ἀπαιτούμενες κινήσεις ἦταν πάρα πολὺ περίπλοκες. Στὸ τέλος πήραμε τοὺς καλύτερους τεχνίτες μας καὶ ἀναλύσαμε τὶς κινήσεις τους ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸν βραχίονα καὶ τὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ καὶ τὰ δάκτυλα. Μετά, τροφοδοτήσαμε τὰ προγράμματα τοῦ ρομπὸτ μὲ τὶς ἴδιες αὐτὲς κινήσεις καὶ τώρα τὶς ἐπαναλαμβάνουν μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια».

Τὰ ρομπὸτ εἶναι κιόλας σὲ θέση νὰ ἐκτελοῦν τεράστια ποικιλία ἐργασιῶν. Τροφοδοτοῦν κλιβάνους καὶ μηχανές, στιλβώνουν, ἀκονίζουν, τρυποῦν, καρφώνουν... ἀκούραστα 24 ὧρες τὸ 24ωρο. «Σπάνια θέλουν νὰ κάμουν διάλειμμα», λέει ὁ Ἄντολφ Πρέξλ, ἐργοδηγὸς στὰ γερμανικὰ χυτήρια, ὅπου τὰ ρομπὸτ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὸ χειρισμὸ τῶν μηχανῶν χυτεύσεως σὲ μεταλλικὰ πρότυπα.

ΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΑΦΗ

Μὲ τὰ νέα τελειοποιημένα ρομπὸτ ποὺ μελετῶνται τώρα, τὰ γνωστὰ ρομπὸτ θὰ θεωροῦνται ἁπλὲς ἐργαλειομηχανές.

Ἡ σουηδικὴ βιομηχανία αὐτοκινήτων ΒΟΛΒΟ, θὰ ἀρχίσει μέσα σὲ δυὸ χρόνια, νὰ χρησιμοποιεῖ ρομπὸτ γιὰ τὴν τοποθέτηση τῶν θυρῶν στὰ ἁμαξώματα.

Ἡ ἰαπωνικὴ βιομηχανία αὐτοκινήτων ΝΙΣΣΑΝ χρησιμοποιεῖ κιόλας ρομπὸτ γιὰ τὴ συναρμολόγηση μερικῶν ἀπὸ τὰ κυριότερα ἐξαρτήματα.

Ὁ ἰαπωνικὸς ἐμπορικὸς οἶκος ΚΑΝΕΜΑΤΣΟΥ, χρησιμοποιεῖ ἕνα ρομπὸτ σὰν ὁδηγὸ ἑνὸς ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος ποὺ μπορεῖ νὰ ἐντοπίσει ἕνα δέμα στὴν ἀποθήκη, νὰ το παραλάβει καὶ νὰ τὸ παραδώσει ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται.

Δοκιμάζονται ἤδη ρομπὸτ μὲ δυὸ χέρια, ποὺ κινοῦνται συντονισμένα, γιὰ νὰ ἐκτελοῦν πολύπλοκες ἐργασίες συναρμολογήσεως. Μέσα σὲ δυὸ χρόνια θὰ προσφέρονται στὸ ἐμπόριο.

Οἱ κατασκευαστὲς προσπαθοῦν ἐπίσης νὰ δώσουν στὰ ρομπὸτ «ὅραση» καὶ «ἀφή». Ὡς τώρα τὰ ρομπὸτ εἶναι «τυφλά». Δὲν μποροῦν νὰ ἐντοπίσουν ἕνα ἀντικείμενο, παρὰ μόνο ἂν βρίσκεται σὲ προκαθορισμένη θέση ἢ νὰ τὸ πιάσουν ἂν δὲν βρίσκεται στὸ ἀπόλυτα σωστὸ σημεῖο. Εἶναι ἐπίσης ἀνήμπορα νὰ διαλέξουν ἕνα ἐξάρτημα ἀπὸ ἕνα σωρό. Ἀλλά, μέσα σὲ μιὰ δεκαετία, εἶναι βέβαιο ὅτι ρομπὸτ μὲ αἰσθήσεις, θὰ ἐκτελοῦν πολύπλοκες ἐργασίες, ὅπως ὁ ἔλεγχος ποιότητας, νὰ βρίσκουν σφάλματα καὶ νὰ μετροῦν τὴν ἔκτασή τους.

Η ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ

Μέχρι σήμερα. στὴν παραγωγή, τὰ περισσότερα ρομπὸτ χρησιμοποιοῦνται γιὰ νὰ ἀπαλλάσ